

Szerkesztési iroda:

Deák Ferenc-utca és főtér takarékpénzt. szögletén, (42. sz. a.) I. emelet balra, hova a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kiadó hivatal:

Réthy Lipót és fia könyvnyomdája, hová hirdetések, előfizetési pénzek a kiadás körüli panaszok bérmentve intézendők.

ALFÖLD

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési feltételek:

Helyben:	Vidékre:
1 évre . . 14 frt	1 évre . . 16 frt
1/2 . . . 7 frt	1/2 . . . 8 frt
1/4 . . . 3.50	1/4 . . . 4 frt
1 óra . . 1.20	1 óra . . 1.40

Hirdetmények díja:

6 hasábos petit sor egyszeri hirdetésnél 6 kr. minden következőknél 4 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyílt-tér sora 15 kr.

A panszláv agitációkhoz.

Budapest, szept. 5.

(a.) Mióta a rendelet szövege, mely a magyarországi orosz izgatások lételet hivatalosan konstata, megjelent, az officiózus világ feltűnő hallgatagon kíséri ez eseményt. Midőn a rendelet első hire fölzavarta a közvéleményt, a beavatottak még így-amúgy csürték csavarták a dolgot, lehetetlennek mondták, s végre határozottan dementálták. A hiteles szöveg közzététele után azonban egyszerre elhallgatott mindenki. Hogy a mi félhivatalosaink némán szótlanul állanak ez elég hangzatosan beszélő ténynyel szemben, azt még érthetni. De hogy Pétervárott is hallgatnak, az már csakugyan meglephet mindenkit, a ki diplomacziái viszonyokkal és szokásokkal ismerős. Nem csodálatos-e, hogy midőn egy idegen kormány azzal bádolja Oroszország ez idő szerint döntő befolyású miniszterét, ugyanazt, a ki legközelebb a külügyi hivatal élére állítatik, ez a kormányférfiu még kísérletet sem tesz a vád megczáfolására? Mi könnyű lenne Ignatieff grófnak egyszerűen eltagadni vagy lapjaival eltagadtatni azt, a mit szemére vetnek? De nem teszi. Hallgat, felvilágosítást sem kér, számba sem veszi, s egy ártatlan czáfolatra sem érdemesíti a dolgot! Ez hallatlan közöny, mely teljesen ellenkezik a diplomacziái szokásokkal s nem csoda, ha Ignatieff gróf ez indifferentizmus politikai köreinkben sok mindenféle találgatásra ad alkalmat.

A legvalószínűbbnek tartják, hogy Ignatieff ur nem azon budapesti lapból értesült először a körirat lételetéről, mely azt nemrég közzétette. A mint a magyar kormányának megvannak összeköttetései az orosz bujtogatások szemmel tartására, úgy Pétervárott is vannak oly segédeszközök, melyekkel idejében megtudják, mi történik Magyarországon; más szóval, a mint Tisza Kálmán megtudta, mikor küldött Ignatiev pénzt Belgrádba, úgy viszont Ignatiev is megtudta azonnal, minő rendeletet intézett a magyar miniszterelnök főispánjaihoz. Ez tudvalevőleg régebben történt. Pétervárott hamar értesültek e tényről, s ha sulyt fektetnek reá, úgy azonnal felvilágosítást kérnek ez ügyben az osztrák-magyar külügyi hivataltól. Elég az hozzá, hogy a pétervári kabinetre nézve már végleg el volt intézve az ügy, midőn egy budapesti lap a rendeletet közzétette. Csak ebből magyarázható ki az orosz kormány és a rendelkezésére álló félhi-

AZ „ALFÖLD“ TÁRCZÁJA.

Magyar színészek Párisban.

Molnár Györgytil.

(Vége.)

Kevésáértatva, mikor már a császárné nézésével és megjegyzéseivel is jóllakott a tömeg, vagy öt fényes aranyos generális vágatott egy-egy hadsegéd-kísérővel az algiri csapatokhoz, kik sorakozva, erős generálmarsot kezdének dobjaikon peregetni, mely alatt a boulognei erdő távol lombjai közül mindközelebb harsogtak a vértes-testőrség trombitái, mire a roppant embertömeg mint oceán, egyszerre hullámmá kezdett s a fákra fölmaszni.

Végre megérkezett a császár, szintén öt lovas hintón, körülvéve 100 habfőhérvőn ülő ezüst fényben ragyogó mellvértés, ugyanilyen érzésű sisakos és a ló farán hullámmó vörös tarjas testőrökkel.

Csöndesen kiszállt kocsiából, nejehez ment, üdvözlést is aztán az elővezetett nagy Bucephalusra ült, mire a tömegben szétszórótt klakk éljenezni kezdett, de a szikra ahhoz a roppan néptömeghez képest csak itt-ott elvétve fogott tüzet, csak bágyadt visszhangot adván.

Roppant nagy kakastaréjos sapapájában, hosszan kipödrött bajuszával és kefesepüri széles hegyes szakállával az elől kivágott zöld frakkban nagyon előtérbe nyomuló pókos hasával parodisztikus alaknak látszott. III. Napoleon csak polgári öltözetben volt mutatós.

Először is a magukat kitüntető hősök — mintegy huszan — zászló alatt de fegyvertelenül léptek a császár elé, kinek jobbja a császárné állott gyalog, közöttük egy főtiszt az érdemjelekkel; a katonák egyenkint léptek a császár elé, ki lováról kisse lehajolva a főtiszt segélyével maga

vatalos apparatus mostani teljes némasága. Régebben elintéztett ügyről van szó, melyet immár magas megvetéssel hallgatnak agyon.

De ha ez az ügy a két kabinet között régebben elintéztetett, úgy a rendelet közzététele mostan aligha történt másképp: mint a magyar kormány közvetett, vagy közvetlen tudatával és beleegyezésével. Internacionális jegyzékváltástól már nem volt mit tartania, s azért nyilvánosságra hozta a dolgot, egyrészt hogy értesítse róla a magyar közönséget, másrészt hogy a magyarországi panszláv agitatorokat figyelmeztesse, hogy szemmel kísérik fondorlataikat. E szempontból kisse furcsának látszik, hogy egy magyar officiózus naiv jámborságában nemrég azt állította, hogy a közzététellel az illető lap a szenzációhajhászás kedvéért hazafiatlanságot követett el. — Nem is iméltelte másodszor e böles mondat, mert, úgy látszik, idejében figyelmeztették, jó lesz abban hagyni annak a kérdésnek feszegetését, honnan ered a titkos rendelet közzététele. Ma nem is kutatja azt senki, mert most már körülbelül világos, hogy az illető rendelet nagyon természetesen uton került az illető lap hasábjaira. Onnan ered a közzététel, ahol az okmány iratott, s nyilvánosságra hozatala annál kevesebb akadályba ütközött, mert akárhogy titkolták az intézkedést, az ezerszemű panszlavizmus idejében értesült lételéről.

De ha Ignatieff gróf hetek óta tudott az illető rendelet lételéről, nem volt többé ok azt a magyar közönség előtt tovább is titkolni. Hisz Tisza Kálmán előre tudhatta, hogy politikai működése bármilyen ellenszenvet kelt is a nemzet sok rétegében, ez a rendelet osztatlan helyesléssel fog találkozni minden körben, minden pártban, a hol magyar szív dobog. Ebbeli erélyét nem is róttá meg senki. A panszlavizmus elleni harcra mindig készen áll a magyar nemzet, s az idevágó felhívás mindig visszhangot fog kelteni e hazában. Sajnos, hogy az illető rendelet végrehajtásáról s a nyert eredményekről nem ad senki bármilyen felvilágosítást. Hónapok óta ki van adva a rendelet. Mit tettek azzal a főispánok? Hogyan hajtották végre? Minő tapasztalatok, észleletek jutalmazták fáradozásait, s minő gyakorlati intézkedéseket tettek, minő eredményeket értek el a belügyminiszteri rendelet alapján? Minderről mélyen hallgat a kró-

tizte föl az érdemjeleket, mely alatt a katonák a császár kezét megcsókolták s azután fővegüket (turbánt) levéve, mélyen meghajolva üdvözölték a császárnét s újra a kis csapatához sorakoztak. Az érdemjelek kiosztása után a császár kalapját magasra emelve üdvözölte a földszített hősöket, mire az összes dobokat erősen peregették s a harsonákat fújták. A császár üdvözlése után zászló alatt visszamentek a csapatokhoz és sorakoztak. Ezután kezdődött a szokott elléptetés, végül pedig a harci spektákulum, amint azt a cirikusokban egyesektől látja a néző — pénzért, most 300 lovastól egy tömegben a császár jókedvéből — ingyen láthatja.

A spahi lovasság tömött sorokban ügetett elő, s mint a lovasenyítőren szokás a nagy tétet a császár előtt mindebekebebb vágatással nyargalta körül, harmadik kerülőre már mint a kavargó orkán szétszóródott apró csoportokban, párdúcoként lovaik oldalaira — hasai alá kusza iszonyu vadállatias vijjongással hol löfegyvereikből, hol kardjaikkal, melyeket a szájukban tartottak — jobbra, balra, előre-hátra osztották a halált, a negyedik kerülőre már a lovak is borzasztó prüszszögések és ijesztő nyertésekkel vágták patájukkal a gyepes talajt s úgy elnyultak a zöld pázsiton, mint a vadat üző agarak.

A képzeletet fölülmuló vadság és gyorsaság, melyel a harcmodorjukban az ellenre törtek, leirhatlan és a rendkívüli hatás egerázó éljenekre s tapsokra ragadta a bámulók tengernyi tömegét. De Napoleon nemcsak kívül a gyepen, hanem a színházakban is szórakoztatta a népet s a Napoleon-nymbust csodával határos fény és pompával, hatásos dramatizálásokban plántálta a közönség szívébe s tartotta fenn örökké.

Igy tett 1863. májusában is, midőn az 1859-ki olasz hadjárat alkalmára Ausztria ellen irt „Marengo“ harci látványosságot a „Chatelet“ óriási színpadán ismét kiállította és gyakran adatta. Ekkor a lengyelek iránt való részvét és lel-

nika? Pedig Ignatieff bizonyára tudja már s így nagyon méltányos lenne, hogy ugyanaz a kéz, mely a rendeletet közzétette, a végrehajtás eredményeiről is adjon a magyar nemzetnek némi felvilágosítást.

Boerescut, a pár hónappal ezelőtt visszalépett román külügyminisztert látogatta meg Bukarestben a „B. H.“ tudósítója. ki előtt igen érdekes és fontos nyilatkozatokat tett a román államférfiu. A tudósító azon megjegyzésére, hogy hire jár, miszerint Boerescu legközelebb barátja Magyarországnak s a monarchiának, ismét átvesszi a külügyi tárczát, ezeket mondá:

„Tudom, — felelt Boerescu, — hogy beszélik, sőt megvallom, belátom, hogy kénytelen is leszek vele. Csak még egy pár hónapig szeretném elkerülni, míg rendbe nem hoztam az általam most alapított Crédit mobilier és az építő bank ügyét. Mi, kérem, nem folytathatunk most se más politikát, mint a melyet én inauguráltam, mert nekünk románoknak a magyarokkal közös érdekünk, közös elengésünk van. Együtt kell küzdenünk a panszlavizmus polypkarjai ellen.“

Andrássy grófról így nyilatkozott az államférfiu:

„En szeretem a nemes gróft, különösen Bécsben kedveltem meg, a hol meggyőződtem arról, hogy hazámnak milyen igaz barátja és jó-akarója és nagyon örülök annak, hogy ezt már Bratianó és Rosetti is belátják.“

Az orosz törekvésekkel rokonszenvező Cogolniceanuról azt mondá, hogy lejár t embers hogy most beteget lett annak, midőn látta, hogy egy magyar államférfiu minő kitüntetésben részesült a román udvarnál.

Nagy hibának mondá Boerescu, hogy Bukarestben nem magyar ember képviseli a monarchiát, mert hisz Romániában nagyon sok magyar van; az iparosok nagy része magyar, tehát magyar érdekek képviseletéről van szó. Megjegyzé azán, hogy értesülése szerint Hoyos gróf nem fog többé visszatérni a Tisza Lajos les a monarchia bukaresti képviselője, a minek Boerescu igen örvendett.

Végül abbéli biztos reményét fejezi ki, hogy a dunai kérdés igen sima megoldást nyerend s csak azt a román politikát mondá helyesnek, mely az osztrák-magyar monarchiára támaszkodik.

Párisba valóságos rémhírek érkeznek Afrikából. Tunis lázadásban áll. La Golettában minden órán várják a lázadók betörését, úgy Tunis fővárosban is. A rettegés annál nagyobb és jogosultabb, mert a felkelők jól szervezve és kitűnő vezetés alatt állanak, a francziák ellenben minden ponton igen gyengék, betegségek által megtizedeltek s a rossz táplálkozás következtében elcsigázottak. Az arabok, a francziák legyőzése feletti örömlükben ujjongva járkálnak be az utcákat. „Ha csak ötszáz felkelő nyo-

kesedés oly nagy volt, hogy a közvélemény Napoleont katonai intervenczióra s a lengyelek segítségére menni sarkallta.

Ez és a választások, szükségesnek mutatták a népet szájaize szerint való spektakulumokkal elfoglalni s Marengo ujra színre került a Chatelet színpadán.

A ki ezt a harci látványosságot (melynek később Budán „Bém hadjárata“ sok tekintetben megfelelt) nem látta, az, lehet mondani: semmit sem látott!

Az első felvonás népies vidám jelenetekből és az Alpeseken való átkelésből áll, iszonyu hóborította hegyeken, hóvihar és orkán közt. Rokonlan igazgató ingyen kapta a komédiához a katonaságot, ágyukat zenekart, minden tábori felszerelést s ezenkívül 100 ezer frankot a kiállítás többi részeire. Egész ágyutelepek, gyalog és lovas csapatok, lovas zenekar vonult a hóborított tekervényes utveredeken föl a közönség szemé láttára s a felvonás végét I. Napoleonnak fényes törzskarával egy magas hegy csúcsra való sebes fölgyátatása zárta be, melyet számtalanszor megújráztattak.

A szindarab második része a katonai fegyelem szigorú példáját és szükségességét rajzolja, nemkülönben a sereglekésült fogadtatását Olaszországban, s az elemekkel, valamint az ellenségel történt küzdelmek, véres csaták és győzelem utáni vig tábori élet kimeríthetetlen gyönyöreit, csábítólag ható ünnepélyek, lakmározások élvezetét tünteti elő.

A többiek közt a szindarab 2-ik felvonásának utolsó képletében egy tündérkertté varázsolt olasz nyaraló fordul elő, a virágoknak ezerféle nemével és szépségével; a déli égalj fái gyümölcsökkel rakvák, a számtalan ugrókutak százfélé vizi játékokkal és esékekkel, a fantasztikusan összerakott terraszok virágernyőhöz hasonló ingó menyezetekkel, a fákon csüngő emelvények, karzatok a légben himbálódzva, száz és százféle vi-

mulna is a városba, — írja egy levelező, — az egész lakosság a keresztények ellen támadna.“ A bey katonáinak javarésze a felkelőkhez pártoltak.

Correard ezredes minap jelzett hammameti győzelmére is, mert e helyet makacs küzdelem után elfoglalta, körülbelül ráillicit e közmondás: „adtál uram esőt, de nincs benne köszönet!“ A legújabb sürgönyök ugyanis laconice azt jelentik, hogy Correard ezredes Hammameten egészen be van kerítve. Elfoglalta a város, bele is ment, de most nem tud kijönni, a mi még rosszabb, mintha be sem ment volna.

Mind e hírek annál nagyobb izgalmat szülnek Párisban, mert már eddig 59 sorhadi zászlóalj s öt zászlóalj chasseur küldetett Afrikába. Az afrikai gyalogság is 35 zászlóaljból állott. Tehát az egész francia gyalogságnak már csaknem hatodrése Afrikában van. Egy tegnapielőtt érkezett távirat szerint Bardóban a bey parancsára egy harmadik tunessiai hadtest szerveztetik, mely Si-Sliman hadügyminiszter vezénylete alatt fog majd működni. — A Bir-Arbaini harc halottai között több tunisvárosi lakos is találatot. — Hadji-Ali-Messai, a felkelők vezérének fia két lábszárát egy ágyugolyó szakította el és már halálra esett a francziák hatalmába. — Egy másik távirat azt mondá, hogy a felkelők, kik Correard ezredes csapatainak visszavonulása után több helységben nagy zsarolásokat vittek végbe, nyugat felé húzódnak, hogy a Zaghouna meg szállására rendelt francia csapatokat megtámadhassák. — Számos benszüllött fegyverrel és lőszerrel elhagyja Tuniszt; ennél fogva szükségessének mutatkozik, hogy a francziák megszállják Tuniszt.

Temesmegyei dolgok.

A „Südingarischer Bote“ vasárnapi számában következőkért írja: „Temesmegye őszi közgyűlése e hó 5-én lesz s ha az e megye összes közéletén rágódó ama rothadás, mely oda hosszú évek sora óta magát befészkelte, tulsulyra nem jut, sok kal hevesebb lesz a gyűlés, mint egy évized óta volt az eset. Rátz alispán, kinek épp oly ügyesen, mint következetesen keresztülvitt alakoskodás segélyével sikerült egy a megyét, mint a kormányt felülteni s magát mint kitűnő adminisztrátort és megbízható hazafit feltüntetni, alispáni állását arra használta fel, hogy különböző, nagy elvetemültséggel véghez vitt praktikák segélyével mindenekelett önmagának, aztán hozzátartozóinak váljék hasznára még pedig oly mértékben, hogy ő, a kiről tudva volt, hogy napi munkája után el, ma már takarékpénztárban elhelyezett tőkékkel bír. E sorok feladata nem lehet mindarról beszélni, a mit Rátz Athanáz urról tudunk, még kevésbé szeretnénk ma, mikor e hírek irányadó körökben köztudomásra vannak, sőt vizsgálat tárgyát képezik, idő előtti közléssel botrányt idézni elő, elvárjuk azonban, hogy míg a valahára önértéket visszaszanyart megye fölébbségre vonja őt, addig az alispán lemond azon állásról, melyben ed-

rágos folyondárokkal keresztül-kasul fonva — egy-egy áttörhetlen és végnélküli zöld csarnokot, vagy óriási lingusokat ábrázoltak, mik annyira csalódásba ringatták a nézőt, hogy a képlet kitárlásakor friss léget vélt színi, mely mintha a színpad festett növényzetéből csapna feléje ittasító virág- s gyümölcs-illattár kíséretében, míg a szem üdülten pihent a virágok közt és ezerféle zöld növények lombozatok erdségén, melynek részein keresztül égető déli levegő volt látható a háttérben, s itt-ott szellő által ingatott levelek és galyak közt egy-egy nap sugarat tört a hideg zöld árnyéklatokra, mintegy megaryozván a minden képzelmet fölülmuló Tündérországot.

E villában fogadták az olaszok Napoleont győztes seregével, s ezeknek tiszteletére rendezték a fényes ünnepély, melynek nagyszerűsége tullelmedett minden ilyesféle látványon.

Az olasz bibornoki és püspöki kar, fényes segédlettel és kísérettel, vörös selyem uszályos talárokban, követve az olasz nép tarka vegyületű sokaságát, mely a galériák felső részeire és a fák magasságaira gyülekezett, míg a klerus a földszinti bársonyos emelvényeken helyezkedett el; ezeket az olasz delnök pompa-menete kísérte, kik után a sereg kiválasztott köznökei, altisztei és főrangujai jöttek, s ezek után maga I. Napoleon fényes katonai kísérettel, folyton tartó rivalgó virág- s tapsok zaja közt, valóságos virágzárporban.

A csapatok festőileg csoportosulva a terraszokon, Napoleon pedig a számára készített kerti trón menyazete alá ülve, kezdetét vette a lakoma, mely alatt olasz hercegnők, bibornokok, delnök szolgálati föl a legénységnek, Napoleonnak pedig és kíséretének az olasz pórnp fürge lányai. . . .

A lakoma alatt egy olasz népekes dicsőenket dalolt a sereg, melynek andalító zenéje alatt a nagyszerű ballet tünderei szökeltek elő a zöld lombozatok rejtekeiből, csábító táncukat

dig mindenre inkább törekedett, mint a megye javára. Ha nem, úgy szükség esetén nem ijedünk meg a botránytól sem. Mert minket nem csál meg Rátz ur stupidus „Kunststück-“jeivel, mi nagyon jól tudjuk, mennyit nyom Rátz ur mint hazafi és mint adminisztrator s érdeme szerint fogunk vele elbánni.

Ezen s az ezt megelőző cikkek következtében mindenfelé nagy érdeklődéssel várták Temesmegye hétfői közgyűlését, mert Temesben mindenki tudta, hogy interpellálni fogják az alispánt: van-e tudomása ez idézett cikkről s ha igen, mért nem indított sajtópórt a lap szerkesztője ellen?

Déscsán Achill megyei árvaszéki elnök csakugyan meg is tette mindjárt a közgyűlés elején interpellációját, röviden kifejtve az indokokat, melyek annak benyújtására indították. Előadta, hogy ő mondott lapgyanusításaival nemcsak az alispán személyét, hanem az egész megyei tisztikar becsületét látja megtámadva s ezért kötelességének tartotta az interpelláció betérjesztését.

Erre Rátz Athanáz kir. tanácsos emelt szót azt mondván, hogy ő sem előfizetője, sem rendes olvasója nem lévén a „Südung. Bote“-nek, a kérdésben forgó cikket sem olvasta volna, ha arra egyik jó barátja nem figyelmezteti. — Azonban bár a cikk tartalmáról tudomással bírt, nem érezte magát indíttatva a sajtópör megindítására, mert csak általánosságban lett gyanúsítva (!), s konkrét esetek nem lettek ellene fölhozva (!) Nem akart az idézett lap szerkesztője ellen föllépni annál is inkább, mivel pisztolyt szegzett mellé, mindön azt mondván, hogy ha megmarad állásában, továbbra is vádolni fogja, míg ha megy. fölhagy vádaskodásaival. Az ily revolvértámadás ellenében — úgy hiszi — fölösleges föllépni.

Ezután gróf Bethlen József bizottsági tag állt föl s hosszabb beszédben kifejtette, hogy ő nem tartja helyénvalónak, miszerint azon állást, melyet a közbizalom nyújt, oly férfiu foglalja el, ki ellen oly súlyos vádak emeltettek. Csak a közelmultban történt, — ugymond — hogy egy tekintélyes államférfiut üzleti dolgokba való beavatkozással vádolták a hírlapok s bár ellene mi sem volt bebizonyítva, mégis leköszönt állásáról, mert le kellett neki köszönni azon diszes állás tiszteletben való megtartása tekintetéből, melyet elfoglalt. Az alispáni állás oly állás, melyet a közbizalom nyújt s az ez állással járó tekintély fenntartása tekintetéből okvetlen megkívánatik, hogy az tiszteletben legyen tartva. Azért tehát indítványozza, hogy az alispán ur kötelezettségek a sajtópör megindítására.

Déscsán Achill kijelenté, hogy teljesen osztja gróf Bethlen nézetét és hozzájárul annak indítványához.

Dr. Vargics Imre országgyűlési képviselő s bizottsági tag a sajtópör megindításának szükségessége mellett fölhozott érvek ellen polemizálva, maga részéről is kéri, hogy a megtámadott alispáni szék szeplőtlenségének és tisztaságának megóvása tekintetéből az alispán köteles legyen magát mielőbb purifikálni és arról a legközelebbi megyei közgyűlés elé jelentést tenni. Az eszköz megválasztását az alispánra kéri bízni. (?)

Báró Ambrózy Béla bizott tag csatlakozott gróf Bethlen indítványához, mire Ormós főispán s többek beszéde után Vargics indítványát a többség elfogadta s ezzel a botrány ügy egyszerűen elsimított. Arra azonban kíváncsiak vagyunk, milyenek lesznek azok az eszközök, melyekkel Rátz ur esküdtszék mellőzésével (mivel védői annyira perhorreskálták a sajtópórt) purifikálni fogja magát.

a legszilajabb átmenetekkel lejtve, festői csoportokkal egészítvén ki a nagy „Virágtánczot“.

A gyönyörök és élvek ezen áradatában egyszerre harsonaszó hallzott a távolból, s vágatva rontott a vígadók tömegébe egy lovas testőr-futár, Napoleonnak sürgőnyt kézbesítvén; mint villámütésre elhallgatott a vidámság zaja, minden szem Napoleonra volt függesztve, ki sebesen átfutván a sürgőnyt, egy rövid, tüzes beszédben adta tudtára a sokaságnak, hogy az osztrákok ismét fenyegető állást vettek.

„Katonák, föl tehát a harcra! szolt Napoleon, mire lelkesült hangokban törtek ki s már ekkor Napoleon s kísérete számára hozták a lovakat, melyek fölpatnva, a seregek is fegyvereikhez kaptak s a főterasz alatti elléptetéssel a kívül maradt csapatok és zenekarok sokaságával szaporodván, hatalmas diadal-indulóval vonultak Marengó síkjára — a nevezetes csatába.

Igy ért véget a harmadik felvonás. A hatás, melyet ez a fölönás szült, egészen más, mint az első felvonásbeli! Ellenállhatlanul megkedvelteti a katonai életet, — a hol a sanyaruság és vészes napok, órák után, a győzelem és diadal következtében: ily gyönyörök kínálkoznak.

A következő és utolsó felvonás, a marengói siktól félre eső egyik várkapu előtt játszik, melyet az osztrák had tart megszállva s mely egyik szárnyának visszavonulási helyéül van kitűzve.

A vár előtti téren két oldalt, természetihven kirakott nyírfasor volt s a csatátér felé eső fasorban osztrák gyalogok sorai mögött egy osztrák tábornok egész kíséretével lóháton, melynek szolgálattétel segédei ide-oda nyargaltak.

Valamint Vernet Horácz óriási csataképein mindenütt magyar bakancsosok vannak festve a franciákkal küzdő hadsereg ismertetései, így látható ez például a versaillesi császári képcsarnok mesteri csataképein is, a mint a Solferinót megőrkítő csatakép főjelenetében III. Napoleon a solferinói ütközet után egy magas dombozaton

Gambetta Neubourgban.

Páris, szept. 5.

Gambettát jelenleg Neubourgban ünneplik. Dupont de l'Euire szobrának felavatásakor egy emelvény, melyen mintegy 800-an álltak, köztük Gambetta is, összemolt. Az ijedelem igen nagy volt; de Gambetta megnyugtatta a tömeget s az ünnepély akadálytalanul folyt tovább. Miután Spuller és Cazot beszéltek, Gambetta mondott beszédet.

„A borzasztó szept. 4-ikének évfordulóján mondhatjuk, hogy bár belsőleg megszabadított bennünket, mégis Franciaország katonai veszteségét jelenti.

Mondhatjuk, hogy mikor azon a napon az ország bukott, annak oka a megpróbáltatás pillanatában hiányzó polgári erény volt. (Helyeslés.)

E szobor nagy leczkét nyújt. Ha erősebb szívek, több lelkiismeret, erély és hazaszeretet, függetlenségi érzet, ész tisztelete és az anyagi élvezet kevéssre becsülése lettek volna a francia fajban, akkor kitörülhették volna a szept. 4-ikét s csak 1870. jul. 15-ikét ismertünk volna. (Zajos helyeslés.) Jó dolog szobrot állítani azoknak, a kiknek maguktartása igazságos volt, a kik soha sem cselekedtek az ész ellen, a kik nem követték sem a tömeg tulkapásait, sem egyesek despotizmusát: hanem mindig azon az egyenes uton mentek, melyet maguknak kitűztek. Jó dolog tisztelni azok emlékét, a kik nem tekintve a muló népszerűséget és lelkes riadalmakat, előre haladtak s mindig egyenlő lépésekben törekedtek a jog és igazság eszménye felé.

Meg kell maradni az egyenes uton. Franciaországának története nem mögötte s jövője előtt. (Mozgás.) S eltökélt, szilárd polgárookra van szükségünk, hogy a sors beteljesüljön. Ez a sors nem egyesek, hanem a nép kezében, a suffrage universelben van. Ha a nép most hanyagolja el magát, minden el van veszve, de ha csakugyan ura marad magának, akkor mindenre képes. A történetet nem lehet feltartóztatni. (Zajos tetzés.)“

Este lakoma volt, melyen Gambetta szintén beszélt. Beszéde nem volt parlamenti, annál kevésbé miniszteri program, hanem, a mint mondá, az ország gondolatát fejezte ki. Gambetta kifejtette, hogy az 1875-ben törvényesen és parlamentárisan inaugurált köztársaság feladatának első részét elvitázhatlan felsőbbségének az egész területen való érvényre emelése által már betöltötte.

Most feladatának második részét kell betöltenie. A közhatalomnak teljesítenie kell a közvélemény által követelt reformokat. A nehézség az eljárásban rejlik. Nem lehet mindent egyszerre tenni. Az ország azt követeli, hogy megragadjanak egy jó kérdést és megoldják, különben vizsgál és zavar keletkezik. Veszélyes volna a közvéleményt nagyon megelőzni, különben új megkeletésekbe és veszélyekbe keverednek.

„Reformáló és nem nivelláló, utópia után kapkodó, chimerikus köztársaság kell nekünk: haladjunk tehát egy praktikusan elérhető cél felé, melynek elérhetése lehetséges.“

Gambetta reméli, hogy a képviselők elég erélyesek lesznek határozataikban, épp úgy, mint ha névsoros szavazás után választattak volna meg, azért úgy hiszi, szükségtelen a választási rendszer kérdését újra felvetni; nem kell megszüntetni, csak elhalasztani, mert az elért eredmények után szükségtelen volna az országot újra megkérdézni. Az új kamarában épp oly tartós és szilárd többség lehet, mint a milyen többsége az országnak van. A mint a kamara összeül azonnal ki fogja mondani akarátát. „Bizom a suffrage universel választottjaiban s remélem, hogy szeptember 4-ike, melyen volt szerencsém a veszély állását elfoglalni, nemsokára meg fogja engedni, hogy minden francziának egy zászló alatt való egyesülését ünnepelhesük.“ (Zajos helyeslés.)

a sebesült ellenek közt megjelenve, körülötte mindenütt magyar bakák hullái fekszenek a csataterén, vagy egynémelyik zuáv haldokolva, végpérczében bizonyos íhlettséggel tekint a császár, ki a haldokló hős felé hajol, mintegy segélyt, részvétet nyujtván neki: éppen így van ez a „Marengó“ című harci drámában is, mindenütt csak magyar gyalogság és magyar huszarak állítottak a francziák elé s a küzdelem nagy erőfeszítéssel folyt s csakis a legerélyesebb ellentállás kifejtése után vivatott ki a győzelem.

Midőn így a szindarab e vár erősségi képlete az osztrák (de csupán magyar csapatok által képviselt) tömegekkel a néző előtt állott, távol roppant ágyuzás jelezte a marengói sikon vívott véres csatát. Ez soká tartott, mely idő alatt a vár előtti téren többféle katonai evolúciók történtek, melyek az osztrák sereg ügyes mozdulatait, harczerképességét, szóval a vitéz és méltó ellent ismertették.

Egyszer a vár bástyáiról is megszólaltak az ágyuk a csapatok csatárlánczot küldöttek ki a színpalak közé, a viszsamaradtak a második fasorba húzóda tömören sorakoztak. A várból segélycsapat jött, az ágyuzás kívülről az ellen által is viszonoztatott, a mi a francia hadsereg egyik szárnyának támadását és közeledését jelenté. Már a csatárláncz fegyver ropogása is bele vegyült az ágyuk morájába, mely a távolban iszonyu tömeges tűzleléssel rendit meg a léget; az osztrák csatárláncz visszszavonulugan csatlakozott csapatjához, mire az elhagyott első fasort francia katonák foglalták el a legsebesebb szökési menettel; ekkor az osztrák csapat tömeges sortüzet adott, az ellen viszonozta, és pár percnyi puskatüz után mindkét részről hullván az áldozatok, végre a francziák szurony-szegezve rohantak az osztrákokra s hátukat ujjabb francia gyalogsorok támogatták; ekkor iszonyu szurony- és kéztusa keletkezett, az osztrákokat a várba szorították s a francziák az osztrákok hátán igyekeztek bejutni az erősségbe; azonban a

Esti posta.

Az „Alfröld“ magántáviratal.

(„Magyar távirati iroda.“)

Prága, szept. 6. A „Prager Abendblatt“-nak Szent-Pétervárról jelentik, hogy az aug. 26-án esti 7 órakor az „Auróra“ finn személyszállító gőzös Stockholmba indulván, Kronstadt mellett egy nagy vitorlás hajóval összeütközött. Az „Auróra“ súlyosan megsérült állapotban Szent-Pétervárra visszavontattott, a vitorlás hajó elmerült. A posta elindulásakor még nem volt megállapítva, hogy hány ember veszett el.

Szeged, szept. 6. A „sövényháza-szegeditársulat“ közgyűlése elhatározta, hogy a Szeged-algyői gátszakaszt teljes meredekre kiépített 32 láb, 8 hüvelyk magasra, 6 meter széles koronával. Az így még szükségelt pótmunkára megkivántató 60,000 frt költséget a pénzügyminisztertől a Tisza-kölcsonból kéri.

Marosvásárhely, szept. 6. A 75-ik honvéd gyalogdandár-parancsnokság igen érdekes feladatot tűzött ki az A. és B. féldandárok részére, melyeknek vezényletével Adler Sándor alezredes és Genesch Gusztáv őrnagy voltak megbízva. A feltevés szerint: a B. hadosztály Marosvásárhelyt kiürítvén, a Maros völgyén lefelé visszavonul. Az északról előnyomuló A. hadosztály elővéd féldandárját az üldözésre előre kiküldi. Az A. féldandár főhadiszállása Háromberke, a B. féldandár pedig N.-Szt-György volt.

Reggel 9 óra 10 perczkor igen érdekes összeütközés fejlődött ki a tótfalvi ut magaslatán, mely alkalommal különösen a lovasság tüntette ki magát. A második felállítás után M.-Szt-György végén a vezénylő parancsnok lefuvatott. Hild tábornok megelégedést fejezve ki a feladat sikeres megoldása felett. A csapatok 12 és 1 óra között vonultak be a sátor-táborba. Még csak két zárgyakorlat lesz, azután honvéd-sátortáborunk megint elveszti élénkségét a jövő évi hadgyakorlatok idejéig.

Pétervár, szept. 5. Ignatiev, miután Suvalov kineveztetése belügyminiszterre akadályoskva ütközött, megmarad helyén mindaddig, míg alkalmas utódot találnak. Ezután átveszi a külügyek vezetését, később kanczellár lesz. Befolyása a csárra nagyobb, mint valaha.

Odessa, szept. 5. Az odessai zsidó lakosság Krasnohon orosz ünnepnapon nagy félelemben volt, mert attól tartott, hogy bántalmazni fogják őket. A zsidók védelmére 200 kozák s ugyanannyi cserkesz vonult ki, s így a megtámadásra készülő k szétoszlottak.

London, szept. 5. A „Times“ tegnapi kelt jelentése Questáhból: Kandahárból érkezett hiteles tudósítás szerint E y u b h h á n nyilvában kihirdette, hogy feladata az emir legyőzése; egy szersmind proklamálta az angolok ellen megindítandó szent háborút.

Az indiai brit tartományokban eszözölt népszámlálás szerint, India lakossága 252½ millióra rug; 1871. év óta tehát 12½ millióval szaporodott.

Berlin, szept. 5. Az a hir, hogy III. Sándor a hadgyakorlatok alkalmával meg fogja látogatni a német császárt, kezd valószínűvé válni. Az összejövetel ideje és helye még nincsen megállapítva.

A Nord. Allg. Ztg. azt írja: Ha III. Sándor csár és Vilmos császár tényleg találkozni fognak egymással, e találkozás helye nem Danzig lesz.

bástyákon megjelent védők tüzes vívása ezt lehetlenné tette; ekkor a francia rohanó csapat, egy parancsszóra kétfelé szakadva, a sánczárkolatba dobta magát, innen puskatüzrel folytatván a harcot s midőn a legvéresebben folyt már, egyszerre mesés gyorsasággal törtetett elő négy lovas ágyú s a színpad keretében a sugolyuktól jobbra-balra s a nézőknek háttal fordulva — lemozdonyozott a lovak hosszúra eresztett kötéllel a fasorok közé hajtatnak, mint védettebb helyre; a fölállított négy ágyú a nézők előtt zuzta be pokoli dörgedellel s gyors egymásutánál kilőtt golyóival a várkaput, melynek első résén az árkolatokba vonult csapatok rohantak fel legelőbb, ezeket a mindinkább sokasodó egyéb gyalog hadtestek követték, melyek a marengói sikon már kivívott győzelem után ide küldettek. S most mindenféle mászó-eszközök segélyével törtek a rohanó első csapat után a kapun be és a bástyákon föl, melyeken mindenütt még egy végső erős küzdelem folyt, míg végre a tábornok kíséretével együtt s a csapatok némely része lefegyverezve az erősség előtti térre a kapun kikísértetett.

Nem színpadiasan, sőt inkább hadászatiilag, minden részcskéjében tervszerű kidolgozás és begyakorlással vitték keresztül a küzdelmet, a vár vívását, melyet a csata folyamában folygított erősség égő tetőinek lángoszlopai reméletesen szép fényvel világított meg.

A téren esleettek heverték, itt lelven hősi halukat; köztüük törzs- és főtisztek, tábornokok lóháton kapva a halált, midőn csapatjaikat támadásra vezették; szóval a színpad előzte a bástyák oldalai, a kapu emelkedett, menedékes utja mind tele volt sebesültekkel és halottakkal, s midőn e nagy sir fölött már minden elnémult, midőn a szomorú valóság kellemetlen érzése a fájó csendben már-már lehagolta a kedélyeket s tárogatók harsogó indulója riasztja föl méla szenderegésből a nézőt.

A vár roppant kőfalaival, redoutjaival, töré-

(Ezzel ellenkezőleg a Presse távirata Danzigot állítja a találkozás helyéül.)

Washington, szept. 5. Garfield elnököt ma fogják átszállítani Longbranchba és e célra külön vonatot tartanak készen. — Az elnök szombaton igen jól érezte magát. Pennsylvánia állam kormányzója felhívást intézett a lakossághoz, melyben felszólítja az utóbbit, hogy vegyen részt a Garfield elnök egészsége helyreállítása végett szept. 6-án tartandó imádkozási gyűlekezetben. A kormányzó azon reményét fejezte ki, hogy a többi államok kormányzói is követni fogják példáját.

Páris, szept. 5. A pótválasztásoknál 56 köztársasági, 3 royalista és 5 bonapartista választatot meg. A köztársaságiak 10 kerületet hódítottak el az ellenpártiaktól, 2-öt vesztek. A bonapártisták 7 és a royalisták 3 kerületet vesztek. A választások teljes eredménye szerint a gyarmatokon kívül 459 köztársaság, 47 bonapartistát és 41 royalistát választottak meg. A 459 köztársasági közül 39 a balközép, 168 a balpárt, 206 az union republicaine és 46 a legszélsőbb balpárt tagja.

Syra, szept. 5. Kréta szigetén felkelés tört ki, mivel a nép a porta által kinevezett püspököt nem akarja elismerni, 2000 felfegyverzett krétai gyűlt össze Mysopotamosnál.

Sorrendje

Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1881. évi szeptember hó 14-ik napján d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben felveendő tárgyaknak.

1. Polgármester havi jelentése.
2. Belügyminiszteri intézvény az 1880. évi zárszámadások tárgyában.
3. U. az a város közönségének felügyelete alatt lévő alapítványok vagyona kezeléséről 1878. és 1879. évekre szerkesztetett számadások tárgyában.
4. U. az a folyó évi köz költségvetés kiadási rovatában kimerített tételek alatt ezután felmerülő kiadásoknak honnan leendő fedezése iránt.
5. Belügyminiszteri rendelet a záróakra vonatkozó szabályrendelet módosítása tárgyában.
6. U. az a fa-üzletekre nézve alkotott szabályrendelet tárgyában.
7. A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter rendelete, a mértékhtelestítésre nézve fennálló szabályok 11. §-ának módosítása tárgyában.
8. Belügyminiszteri rendelet az Arad-csanádi helyi érdekű vasutra a város közönsége által megszavazott 20,000 frt egy részének a városi törzsvagyont képező kórházalaphól akként leendő fedezése iránt, hogy ezen alaphól jelzálogilag biztosított vasuti részvények vásároltassanak.
9. Gazdasági szék jelentése a Petőfi-utcai 7-ik számú háztelek mellett a tervezett új utcavonalig nyúló városi üres telek eladása iránt tartott árverés eredményéről.
10. Az adóügyi osztálynál üresedésbe jött fogalmazói, esetleg egy számtishti állásnak választás utján betöltése.
11. Polgármester előterjesztése, Lázár Emil elhunyt városi hadnagy helyének betöltése és a már eddig alkalmazott városi hadnagnak a fizetési fokozatban előléptetése iránt.
12. Tanácsi jelentés a belügyminiszterium által helyben hagyott asphalt járda-burkolat lerakásatárgyában alkotott árlejtési feltételek módosítása iránt.
13. U. az a városi lovak élelmezésére jövő évben szükséges szénának házilag történt beszerzése tárgyában.
14. U. az a halász-utca egy részének a mult évben eszközölt átkövezésénél felmerült több munka tárgyában.
15. U. az az aradi első gyártelep-részvény társaság által újból építendő szeszgyárhoz a pécskai országtóból 7 □ öl terület átengedése tárgyában.
16. U. az 180 frt 60 kr községi adó leírása hozatala iránt tett intézkedés tárgyában.

seivel és vas kapuzatával, az óriási színpad hátterében fenyegetőzik, melyhez az ut tekervényes dombozat vezet föl.

E tárogatók és indulók győztes csapatok diadal-hangjai voltak, melyek a vár előtti térre jöttek mindenfelől; egyszerre lovasok, gyalogok, zenekarok, diadaljelvények és zászlók egész erdeje lepte el a színpadot s a háttéri erősség bástyáit — melyeken Napoleon még nagyobb fényesebb kísérettel, mint az előtt, tünt föl a messze háttér távlatából többszöri föl- és eltűnő kanyarulással a sánczolatok között; végre vágatva jött ki a kapu résein a színpad elejére, mialatt a zenekarok indulókat játszottak, a sereg éljéneket rivalgott s a zászlókat, jelvényeket meghajtották, lóbázták előtte. Mindez leirhatatlan hatású volt, a még folyton égő várerősség lángbaborult hátterének panorámájában.

Napoleon a hősileg elhullottak és sebesültek megtekintésére szállt lováról; mindenikhez volt szép szava, kezzesorítása, könyve; a tábornok úgy, mint a közvetítés és ellen egyaránt részeseül a becsülés jelében, s valóban az óhajtott végcél és jelenetnél tökéletesen elérték. A hősi elszántság, a bátorság, a dicsőség vágya iránti hangulat erősen fészkelte be magát a néző és hallgató közönség keblébe.

Napoleon végre letörle könnyeit, lóra pattant s a nagy diadalt ecsetelő rövid tüzes beszéddel lelkesített, újra csatára híván föl katonáit. Erre általános diadalzene és „Vive la France“ rivalgás hangzott, melyet a nézők ezreinek kitörő visszhangja emelt a legmagasabb fokra és elannyira, hogy már éjfél 12 óra volt és a tomboló közönség alig vártatván meg a színpadtól, több ízben újra ismételtette a zárjelenést, a színpadi roppant számú személyzet és zenekarok harsogó rivalgásba vegyítvén a maga éljencit is.

Lehetetlen en eléggé híven leírni, szóval elmondani; Jerikó falai alá ragadta a nézőt képzelme, az emberi lelkesülés ezen viharszerű kitörésénél, melyet szörnyen szép, kábitó chaoszá

17. U. a. a színházi díszlet mintaraktár rendezése tárgyában.

18. A közigazgatási bizottság jelentése Náray Imre választott bizottsági tagnak leköszönése tárgyában, ezzel kapcsolatosan a közigazgatási bizottságba egy új tagnak választása.

19. Győr sz. kir. város közönségének átirata az 1870. évi XVII. t. cz. 8., valamint 1873. évi XIII. t. cz. 8. §-ának módosítása végett az országgyűlés képviselőházához intézett felirat pártolása iránt.

20. Tiszti ügyész jelentése Lufer Antal-al a a szegények házában létező pinczehelyiség bérlete iránt kötött szerződés tárgyában.

21. U. az Tischler Jakabbal a pécskai, a tornyai és kurticsi ut megkavicsolásával és helyreállításával egybekötött munkálatok teljesítése iránt kötött szerződés tárgyában.

22. Polgármesteri előterjesztés dr. Reichenhaller Kálmán eltávozásá folytán, egy törvényhatósági vegyész kinevezése iránt.

23. A gazdasági-szék jelentése a városi földék bérbeadása iránt tartott árverések eredményéről.

24. U. az a vásártéri laktanya előtt fekvő kiskorcsmabérbeadása iránt tartott árverés eredményéről.

25. U. az a városi lovak élelmezésére szükséges zab, és

26. u. az kenyérszállítás iránt tartott árlejtések eredményéről.

27. A tanács jelentése Czipfl Juliának kavicsszállítási vállalatától leendő elmozdítása tárgyában.

Intitőrís Kálmán,
főjegyző.

Különfélék.

— **Távíratí időjelzés.** Időjárási kilátások szeptember 7-ikére: Hazánkban többnyire napos, felhőssel változó, kissé melegebb idő várható, helyi esők gyéren inkább éjél lehetnek.

— **Magyar nyelvi tanképesítő vizsga** volt hétfőn, folyó hó 5-ikén az aradi állami tanítóképezdében Gajdos József kir. tanfelügyelő elnökele alatt. Ez alkalomra azon nemmagyarajku tanítók közül, kik a póttanfolyamokban részt vettek, 22 egyén jelentkezett és pedig Aradmegyből 18, Csanádmegyéből 2, Temesből 1 és Torontálból is 1. Tényleg megjelent a vizsgán 14 tanító, kik közül a vizsga eredményéhez képest magyar nyelven való oktatásra képesített 11, további készülésre s a vizsga ismétlésére utasított 3.

— **Pályázat ingyenes helyekre** a vinczellérképezdében. A városi hatóság részéről a következő sorok közlésére kértünk fel: Azok, kik a ménési vinczellérképezdében a város által betöltendő két ingyenes oktatási helyre felvételt kívánnak, a polgármesti hivatalnál f. hó 15-ikig jelentkezzenek; megjegyeztetvén, hogy csakis oly tanulók vétethetnek fel, kik a 16 éves kort betöltötték és 4 elemi iskolát elvégeztek. — Ennek kapcsán megemlítjük, hogy a gazdasági egylet elnöksége tegnap este kapott a közigazdasági minisztértől sürgőnyt, melynek értelmében a pályázati határidő szeptember 20-ikáig meglett hosszabbítva az intézmény új voltára való tekintettel.

— **Erőszakos rablás.** A borossebesi szolgabírósg jelenti: augusztus 31-ikén este Székrofán Flóre, Székrofán Jozsif, Székrofán Vasziile és Mócz Gyorgye bohányi lakosok Doncesny alatt Ankuca Jun sertéseit eltolvajolták. A lopásról értesített bohányi bíró egy kisbíróat adott a károsnak a tolvajok üldözésére. El is mentek és utól is érték a tolvajokat, kik közül Székrofán Vasziile és Mócz Gyorgye a kezükben volt favillával ellentállottak s rövid csatározást folytattak, mígnem Székrofán villája eltört, s ő foglyul esett. Mócz pedig elfutott, azonban másnap, szept. 1-én reggel Déznán önként jelentkezett. A szolgabíró a statárialis utasítás értelmében megvette a szükséges intéz-

emelt a zenekarok harsogása és az ágyuk bömbölése. Mindez így történt 1859-ben a „Cirque Impérialé”-ban, és 1863-ban az helyre megnagyobbítva épített „Chatelet”-színházban, melynek színpadát, oldalait és tetőzetét ilyen harszai jelenetek, puskatűz és ágyuzás alkalmával egészen fölnyitják, így lévén egyedül lehetséges, hogy a valódi ágyuk nem tesznek kellemetlen hatást a roppant épület zártszék, páholy és karzatain ülő 5—6 ezer nézőire.

Eppen ilyen bámulusos látványosságú volt a „Peking ostroma” című harszai szindarab is. is. Marengoban százaszföldi, Peking ostromában tengeri-csaták kápráztatták a közönség szemét s a végén a távlatban plasztikusan kirakott porcelán-tornony és háztetőzetű város minden előadásban leégettettet, minden előadásra újra készítette. A roppant színpadot két féle választó széles, mély kanálisba, a színház mellett folyó Szajnából vizet eresztettek s nem vászon tengeren, hanem természetes vizen folyt a tengeri harc, és 5—6 valódi utánna készült angol, francia, kínai hajókkal folyt az öbölben a tengeri csata.

„Puebla ostroma”, melyet a 14—16 ezer nézőt is befogadó Hypodromme-ban adatott elő Napoleon s a melyre új induló-zenét is íratott, nem volt oly szerencsés, mint a fent említett két katonai spektakulum, pedig öt ezer valódi francia katona szerepelt a cirkuszi porondján.

A Mexikó ellen vívott harcok a köztársaság után vágyó párisiak előtt népszerűtleneek voltak. A nagyszerű spektakulumot az indulóval együtt csufosan kifütyülték! Ennél csodásabb spektakulum igazán nem képzelhető! A porondon és színpadon vagy hat ezer ember vívatózott, 3 ütőágyú bömbölt, öt zenekar harsogtatta az indulót és 15 ezer ember ujjait szájába téve, mindent elnyomó s léget hasító visításal egyszerre füttyült! A szabadságért és a szabad népek elnyomása ellen demonstráló eme spektakulum szászoros fölemelt helyárait is megérdemelt volna.

kedéseket és azonnal beszállították a négy tettest az aradi kir. törvényszékhez, mint azonban halljuk, ez az esett mégsem fog statárialis eljárás alá tartozni s a rendes bünyfenyítő eljárás fog a sertestolvajok ellen folyamataztá tétetni.

— **A z á r v a h á z j a v á r a r e n d e z e t t ü n n e p é l y e k** rendező-bizottsága tegnap d. u. 5 órákor gyűlést tartott a városház kistermében, hol Lukácsy Miklós elnökele alatt Szontagh Gyula, Nagy Kálmán, Müller Károly, Múlek Lajos és Hendl Ödön jelentek meg mindössze, a bizottsági tagok legnagyobb része közönyösen viselve magát az ügy iránt, távol maradt a gyűlésről, mely röviden végezte feladatát. Nagy Kálmán pénztárnok bemutatta okmányolt számadásait, melyek szerint az ünnepélyek jövedelme 1720 frt 35 kr, kiadása 1682 frt 10 kr, s így a tisztajövedelem 38 frt 25 kr volt. Ezenkívül az Emléklapok jövedelméből eddig befolyt 725 frt 45 kr s így az árvaház javára maradt összesen 763 frt 70 krnyi jövedelem. A bevétel egyes tételei következők: a városból az ünnepélyre megsavazott összeg 300 forint, a lövészegylet tagjainak állandó jegyeiből befolyt 228 forint, a népünne bevétel 370 frt 40 kr, a villanyos-bál jövedelme 456 frt, a tűzijátéké 353 frt 95 kr, a többi felülfizetés. A kiadások részletezésébe nem bocsájtkozhatunk most be, csak azt említjük meg, hogy az Emléklapok összesen 364 frtba kerültek. — A bizottság elhatározta, hogy e számadásokat megvizsgálás végett Müller Károly, Péterfi Antal, Szentpéteri Antal és Krispin József tagoknak adja kiakép. hogy eszmavizsgáló bizottság elnökségére Salacz Gyula polgármester ur, mint az árvaházi bizottság elnöke fog felkértni. Ezzel a gyűlés véget ért.

— **Es küvő Avarffy Géza,** a glogováci gyógyszerészter derék fiatal tulajdonosa tegnap este 6 óra után tartá esküvőjét a minorták templomában Eichner Aranka kisasszonnyal. A szertartáson az ara-pár családján, kívül szépszámu díszes közönség jelent meg. Állandó boldogságot kívánnak a fiatal házassoknak!

— **Útonállás.** F. hó 2-ikán esti 7 órákor — írja egyik levelezőnk — Glogovác és Mondorlak közt, közel az őthalomhoz két Arad felől jövő kocsit tartóztattak fel a kapczabetyárok számára hatan. Az első kocsit megállíták az utonállok, kik az országot mellől ugráltak fel, azonban tovább engedék menni a kocsit, melyen egyszerű emberek ültek. A második kocsi azonban — melyen egy ur ült nejevel — nehezebben szabadult. Ebből kifogták a lovat, felkapaszzkodtak a saroglyába és bizonyosan kirabolják az utasokat, ha azok lármát nem csapnak, minek folytán a megijedt szegény-legények tovairamoltak s Mondorlak alatt várt kocsijukon Radna felé elhajtattak.

— **A miskei határban rablógyilkosság** követtetett el vasárnap este, melyről Péczely szolgabírónak tegnapi lapunk zárta után a megyei alispánhoz érkezett előleges távíratí jelentése következőket mondja: Oala Mitru és Nikoláj miskei lakosok a miskei határban tegnap (vasárnap) Fitor János és fia vadászai és Guj János miskei lakosok által megtámadtatván, súlyosan megverettek, lovuk és kocsijuktól megfosztattak. A tettesek elfogatása iránti intézkedés megtörtént. — Magánúton arról értesülünk, hogy a kir. törvényszékhez is érkezett hasontartalmú jelentés és a tvszékek már be is kérte a megyétől a jelentést a felől, valjoin Miskén ki lett-e hirdetve a statárium, miután mihelyt az ügyre vonatkozó iratok beérkeznek s a tettesek elfogva lesznek, a rögtönítélő bíróság azonnal összeül és tárgyalni fogja ez ügyet. A közelebbi részleteket annak idején nem mulasztjuk el közölni.

— **A szept. hó 4-én tartott díjlövészet** eredménye:

	8-es	4-es	3-as	2-es	1-es
Vally Mátyás	—	2	4	13	10
Kövré Gábor	—	1	5	4	13
Náray Imre	—	1	3	4	6
Klein Ignác	—	—	3	3	5
Vas Mátyás	—	—	2	6	8
Feichtinger Miksa	—	—	1	2	6
Ifj. Bettelheim Vilmos	—	—	1	—	1
Brausvetter Vilmos	—	—	—	1	2

— **Egy elvi kérdés.** A dunántúli ág. hitv. egyházkerületnek aug. 25-ikén megtartott nagygyűlésén napirenden volt egy érdekes eset, melyet Karsay Sándor szuperintendens adott elő: Tíz év előtt történt, hogy Vas megye Incezd községében Zarka I., és érdektársai, evangélikus gazdálkodók, birtokot vásároltak katolikus emberektől. Az ottani kath. plébános a vevőktől papi járandóságot követelt. E követelésével azonban akkor. 10 év előtt, elutasított. A plébános azonban legközelebb újra felveté a kérdést. És a szolgabíró az ő javára dönté el azt. Az elmarasztalt vevők azonban az alispánhoz felebbezték, ki feloldá a szolgabírói végzést. A plébános ez ellenében a megyei bizottsághoz felebbezett, de ez is helybenhagyta az alispán ítéletét. Erre a plébános Ttrefort Ágoston miniszterhez folyamodott. És a vallás- és közokt. miniszterium, azon indoklással élván, hogy ő Felsége a kath. egyház legfőbb patrónusa, ezen jognál fogva a már befizetett ügyet újra feleleveníté, — s helybenhagyta a szolgabírói ítéletét, kötelezvén Zarka Imrét és érdektársait az összes 10 évre szóló papi járandóságot 8 nap alatt megfizetni. — Ez eset heves felszólalásokra adott alkalmat a közgyűlésen. Végre Radó Kálmán mérsékeltebb indítványát fogadván el, határozatba ment, hogy tekintve az ügy sürgős voltát, az egyházfelügyelő elnökele alatt küldöttség menesztendő Tiszá Kálmán miniszterelnökhöz, és ezenfelül az egyetemes gyűlésre küldendő képviselők utasításának, hogy az ágostai és reformált egyházak közösen felterjesztést intézenek az országgyűléshez.

— **Ügyvédi statisztika.** Az 1875—80 években, vagyis hat év alatt a két királyi táblánál 1332 ügyvédi vizsga tartatott, a melyből 110 kizárólag váltó-ügyvédi vizsga volt. A közönséges vizsgálatra 2262 egyén jelentkezett, a kik közül másodízben 367 vizsgálatot meg. Az

első ízben jelentkezettek közül képesítettet 75.74%, a másodízben jelentkezettek közül pedig 82.28% képesítettet, tehát számszerűleg összesen 1759=77.74%, visszavetett pedig 503=22.24% Csupán váltó-ügyvédi vizsgára 138 egyén jelentkezett, (7 másodízben) ezek közül képesítettet, 125=90.58%, visszavetett 13=9.42% — Egy évben átlag 400 egyén vizsgálatot meg, képesítettet pedig 314. — Megjegyzendő, hogy az ügyvédi vizsgálatra jelentkezők száma évről-évre apad, ugyannyira, hogy mig az 1875. évben jelentkezők száma 420 volt, 1880. évben már csak 208 egyén tett vizsgálatot.

— **S z i n é s z c s i n y.** Kőztudomású dolog, hogy augusztus 28-ára jósolták a világ végét. Ez alkalmat nem akarta elszalasztani Rejtényi Lázár, ki jelenleg Erdélyben kóborol engedély nélkül, néhány tagból álló truppjával, azért tehát szép jövedelem reményében jónak látta egy két felvonásos „bohózatot” összeférczelni és ezt a mult vasárnap elő is adatta Tekén ily czim alatt: „A világ vége, vagy: hogyan pusztul el az emberiség s vele a sok kincs.” Az írott színlap végén pedig ez volt olvasható: „Kéretik a nagydémü közönség az előadásra tömegesen megjelenni, hogy legalább mulatva hagyja el a siralom völgyét. — Kezdete pont 8 órákor — vége, a mikor a világnak is vége lesz, a mi 10 órára bizonyosan bekövetkezik.” — Kilenc órákor a darab vége felé csakugyan nagy vihar keletkezett; dörgött az ég, csikáztak a villámok s az „igazgató ur” ekkor eszavakkal lépett a színpadra: „Hallják önök a dörgést, itt az utolsó perc; isten önökkel, többé sohasem látjuk egymást.” — Nem is látták többé, mert még azon éjél megugrott a helységből, truppjával együtt.

— **Tábori érekek.** A muszka hadseregben most kísérleteket tesznek érekekkel, hogy kémiszemlére alkalmazzák őket. Öt különféle fajtával tesznek kísérletet, de ezek közt az urali farkas ebet találták a legjobbnak. Alkalmast csakis ennél fognak maradni a további begyakorlásnál. A földog az, hogy az ebet mindenekelőtt halk morgásra szoktassák hangos ugatás helyett, ha ellenséget fölfedez, továbbá, hogy a kémiszemlére használt ebek egymásról tudjanak, egymást megismerjék, és el ne barangoljanak. Ha az eb a kémiszemléből visszatér, nyugodt vagy nyugtalan magaviselete által elárulja az ellenség közelségét vagy távollétét. Minden ebnek megvan a maga száma; nyakszorítója belsejébe pedig sürgönyöket is lehet tenni. Minden ezrednek megvan a maga külön falkája.

— **A czári család életmódja** Alexandrowszokban. A czár munkaideje reggeli kilenc órákor kezdődik. Vasárnap kivételével a miniszterek mindennap előjönnek megteni jelentéseiket. Julius 4-től Julius 12-ig a czár tizennégy küldöttséget fogadott, és pedig a kazánit, nisinovgorodit, rjasanit, a kirgizeket, a bukejevi horadát, az uráli kozákokat és a tekinczeket az ugynevezett farmban, mely legnagyobb épülete Alexandrowszokban, melynek első emeletén egy tágas elfogadó terem van, második emeletén pedig Vladimir Alexandrovics nagyherceg lakik családjával. A czár lakásában nincs nagyobb terem, s az egész inkább kis családi háznak, mintegy uralkodó nyári mulatóhelyének jellegét mutatja. A czár délután egy óra tájban szokott családja s néhány bizalmas embere társaságában reggelizni. Gyakran a jelentést tevő minisztert is meghívja. A czárnő majd minden nap fogad valakit, ki jelentést tesz neki. — Bizonyos napokon Deljanov államtitkár Mária czárnő alapítványairól, Baumgarten segédtsit pedig a vörös-kereszt egylet tevékenységéről tesz jelentést neki. A czárnőt titkára Oohm a beérkezett folyamodványokról s jötekonysági intézkedésekről tudósítja. Ugyanó adja át a szent zsinat főgondnokának jelentését a nőiskolákról s a czárnő védnöksége alatt álló jötekonyczéllú intézményekről. — Ezenkívül még a leánytanodák igazgatónőit is fogadja. Vasárnaponkint a czári család a kastély melletti parkban épült goth ízlésű templomoskába megy istentiszteletre, hol mindig két, teljes számu kar énekl a szent énekeket, mert a czár nagy kedvelője az egyházi zenének. Az ebéd késő este fél nyolczkor van. A 14 éves trónörökös s 10 éves öccse, naponkint két egész óráig gyalog sétáltat szülőivel. A hercegek igen gyakorlott ugrók és mászók, sőt a trónörökös még jó lövő is és különösen nagy barátja a halászatnak. — Ezt a mulatságot azonban csak vasárnap engedik meg neki. — A nagyhercegeknek csak kevés haszonkora pajtsuk van, s rendszeren a fiatal Sergej, Mihailovics nagyhercegnek s Alexandrovics Péter oldenburgi hg. látogatják meg őket. Xenia Alexandrovna nagyhű 7 éves lehet s tökéletesen ír és olvas oroszul. A gyermekek a család körében kizárólag oroszul beszélnek. Az idősebb testvérek az idegen nyelveket naponkint felváltva az és francia nevelőkkel gyakorolják. A trónörökös ért ugyan németül, de még nem képes kifejezni magát e nyelven. — A gyermekek gondviselője Flotov asszony, a czárnő volt nevelőnője. — A trónörökös szeret templomba járni, s rendkívül örül, ha őt elviszik misére. Saját jószántából számos imádságot tanult be kívülről. Vallásos fejlődésében bensőséget s tisztá érzületet tanusit.

— **A z a n g o l v a s u t a k** összes tőkét 802 millió font sterlinget (tehát 8 milliárd frtot) tesznek. 1880. év végével 17,933 angol mértföld volt a forgalomnak átadva. A különböző vonalokon 603.885,025 személyt szállítottak; ezek közül első helyen utazott: 38.767,926, másodikon: 63.034,370 és a harmadikon: 500.082,229. Ezenkívül 502,174 ivadjegyet adtak ki. A tehervonatokon 165.870,034 tonna ásványanyagot és 69 millió 635,325 tonna kereskedelmi árut szállítottak. A különböző vonatok által megteett ut a személyszállító vonatoknál: 122.548,258, a tehervonatokról 115.408,045 mértföldre ment. Uti díj fejében 27.200,464 font sterlinget vettek be a vasutak, az első osztályon utazók után 3.944,033 fontot a második után 3.530,391 fontot, a harmadik osztály után 14.890,961 fontot; szalon-jegyekért 1.456,274 fontot. — A teherszállítás 55.671,303 fontot jövedelmezett. A bevételek mindössze 65.491,625 font sterlingre rugtak. A forgalmi kiadások 33,601,124 fontra rugtak; ebből 749,719 font adó, 234,100 font kárpótás a

megsebesített személyeknek stb., 175,909 font az elvesztett és megkárosodott árúk után járó kártérítés stb. A tiszta bevétel 31.890,501 font, vagyis az összes bevételek 52 százaléka. Az 1880. év végén rendes forgalomban volt 13,384 mozdony, 29,565 személy-kocsi, 379,934 teherkocsi.

A mult hónapban majdnem az összes lapok hozták a Beálvidék közbiztonságát aggasztó mérvben veszélyeztető rablóbanda garázdálkodásait, — e banda főnökeül öcsémet tolták fel. Szándékosan késtem a czáfolattal eddig, hogy magamnak az ügyről minden irányban tudomást szerezhessenek, — most e vádat hazugságnak nyilvánítom.

Igaz ugyan, hogy pár napig távol volt, de ő ez által csak minket akart megfélemlíteni, s óhajára nézve engedékenynyé tenni, soha sem volt czélja idegen tulajdon megsértése. A sokszor említett ispánnál ott volt, egészen egyedül egy szobában, csak a háziasszonyának segélykiáltására rontott be, s őt a bántalmazók kezeiből kiszabadítá. Ez hozható fel ellene, szerintem ez még nem betyárság, csak hecz, mire a kamaszévekben minden életrevaló ifjunak nagy hajlama van.

Nagyvárad, 1881. szept. 2-án.

H e r c z e g h Sándor.

— **P a n k o t á r ó l** a következő sorok közlésére kértünk fel: az augusztus 21-én tartott műkedvelői előadás felülfizetői közül a név olvashatlan leírásából, mely a pénztárnál történt, utólagosan, bocsánatkérés mellett e tévedésért közli alólirott, hogy Szent-Iványi Janka Stefania urhölgy 1 frtot felülfizetett, miért is a rendezőség nevében hálás köszönetét fejezi ki Steuer Ferencz, tanító.

— **Egy helybeli urnő** vasárnap este a Deák Ferencz-utca szegletétől a sétány végeig vezető uton egy aranyfonadékú karpereczet vesztett el. A becsületes találó keretik azt illő jutalom mellett az „Alfold” szerkesztőségében átszolgáltatni.

Közigazdasági rovat.

A tehenek fejéséről.

A fejésnél követendő pontosságra és tisztaságra a gazdákat nem lehet eléggé figyelmeztetni. Az egyszer megszabott fejési időt pontosan be kell tartani. A tehén a fejés idejét megérzi, nyugtalan lesz, ha a fejés idejében nem végeztetik, a mi különösen nyáron, nagy munka idején, gyakran előfordul, de ennek csakis a gazda adja meg az árát, mert a tehén nyugtalankodása zavarólag hat a tej-elválasztásra. Már a tisztaság megköveteli, hogy a fejés előtt a tehén tgye megmosassék.

A tej a tgyben egész más minőségű, mint a kifejés után. A zsir, mint a legkisebb rész felül van. Ide vonatkozólag már a szópó borju magatartása utmutatást adhat. A mint a borjut a tehénhez eresztik, az a tgyet párszor jól megölöki, mi által a tgyben levő tej egyenletesen keveredik.

A tgy gyenge nyomkodása által a fejés kezdete előtt ugyanezt lehet elérni. A fejést óvatosan, de azért mégis bizonyos erővel kell végezni. A cseszbimbókat nem szabad igen erősen meghuzni, mert ezáltal a tehén csökönös lesz, nem adja le a tejet s így a tejhozam csökken. A tehének fejését tehát csakis gyakorlot egyénekre kell bizni. Különös figyelem fordítandó azon tehénekre, melyek először borjaktak le; ezek fejését a fejésben leggyakorlottabb cselédekkel kell végeztetni, különben a rossz fejés által végkép elrontatnak. A kezdetben fejt tejt mindig meg kell kóstolni, hogy a minőségről meggyőződés szerzettethessék. Nem ritka eset, hogy egy tehénnek rossz teje az összes tejmennységet többé-kevésbé elrontja.

Arra is kell ügyelni, hogy a tgy tisztára kifejessék, mert ha tej marad a tgyben, kevesebb lesz a fejt tej és a mi fő, a legjobb minőségű tej marad vissza. Ha ugyanis a fejt tejt két részre osztjuk, egyik dézsába fejjük az első fejest, a másikba a másodikat, akkor tapasztalni fogjuk, hogy ez utóbbi rész majd még egyszer annyit zsirt tartalmaz. A mi a tehének tejbőségét illeti, ugy ezt nem lehet a természetből öröklött tulajdonságnak tekinteni, hanem olyannak, a melyet az ember fejlesztett fokozatosan és mely olyannyira megszilárdult, hogy áttörökittetik. Nagyan és egészben tehát nem beszélhetni jó tejelő fajtákról, hanem vannak fajták, a melyek között sokkal több tejből téhen fordul elő, mint más fajtáknál. A tehének tejelő-képességének fokozásánál mindennek előtt a tenyész-állatok kiválogatására kell tekintettel lenni; a növedék-marhának ismét csak a javát kell kiválasztani, a helyes kiválogatást pedig okszéri táplálással és gondos ápolással kell egybekötni. Nem kell tehát elfelejteni, hogy a tejelőképeség egyéni tulajdonság és folytonos ápolást kíván, különben visszafelődik.

Vannak egyes külső jelek, a melyekből az állat jó tejelőképeségére lehet következtetni; ezekre a fejőstehenek kiválogatásánál kiváló figyelmet kell fordítani.

A tgy legyen jól kifejlődve, de ne legyen hustgy.

A tgyet bevonó háló legyen finom erekekkel átvonva.

A szőrözet legyen finom és fénylő. épp ugy a szarvak és a paták.

A tejtükör legyen jól kifejlődve (különben a tejtükört sokszor tulbecsülik.)

A csontváz legyen finom, de azért olyan, hogy erőteljes alkata és jó tápértékesítésre lehessen következtetni. A mell legyen mély és széles, mert erről egészséges tüdőre lehet következtetni. A test legyen tonna alakú, de ne lecsüggő; feltűnő rendellenességek hiánya az egész testalkaton gondos tenyésztésre vagy következtetni. Bizonyos szelidség és nyugodtság erővel párosulttan jellemzi a jó fejőstehenet.

Az aradi kereskedelmi és ipar-kamara a nagyméltóságú földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumtól vett értesítés alapján ezennel közhírré teszi, miszerint a Hall gyógyhely területén a gyógyidény tartamára (minden év május 15-től szept. 30-ig), a házaló-kereskedés gyakorlása megtiltott. Magától értetődik azonban, hogy az említett tilalom a házalási nyílt parancs 17. §-ában, valamint az azt kiegészítő összes későbbi rendeletekben bizonyos vidékek lakói kérelmére biztosított jogokat nem érinti.

A vetésre szánt kukorica kiválogatása által a jövő évi kukoricatermés jelentékeny mérvben javítható, főképen pedig növelhető. Nem elég a nagy szemeket az apróbaktól rosta segítségével elválasztani s azokat ültetni el, bár ez is sokkal jobb, mint a vegyes, vagy éppen satnya magvak vetése. A válogatás munkájának már akkor kell kezdődnie, mikor a kukorica még növekvőben van s már ilyenkor kell kiválogatni a legerősebb növést és legtöbb terméssel bíró növényeket. Ezeket a rendes kukoricázásnál nem kell letörni, de várni kell addig, míg tökéletesen megérnek. A csövek legyenek szép alakúak, vékony csutkájuak, hogy letörésük könnyen történhessen, a csövek burkát képező levelek legyenek puhák és lazák, a cső pedig tökéletesen fedessék a szemek által. Az egyelőre kiválogatott kukoricaszálaknak elég helyet kell engedni, hogy teljesen kifejlődhessenek, s lehető legjobb kifejlődésükre mindent meg kell tenni. A letörés után ezen ki-

választott szálakról nyert csöveket legjobb leveleikről fogva bokorra kötni, vagy fűzérbe fenni s száraz, szellős helyen, például a padlás kereszterendőire fektetett léczekre felaggatni, hogy penész vagy nedvesség által csirázó képességüket el ne veszítsék. Tavasszal a vetés előtt a kukoricacsövek csücsait tördeljük le s csupán a csövek felső részén levő erősebben kifejlődött szemeket kell elvetésre használni; míg a csücsokon levőket más célra fordíthatjuk. E vetőmag megválogatása sok haszonnal jár; az ily válogatott kukorica mind kikel, s a belőle növő növények erőteljesen fejlődnek s ugyanazon viszonyok közt sokkal bővebb termést adnak, mint azok, melyek a nálunk divatozó eljárás szerint nyert vetőmagból fejlődtek.

Üzlet tudósítás.

Szeszüzlet.

Arad, szept. 6. Az üzlet és az árak változatlanok.

Uj-aradi hetivásár.

Arad, szept. 6.

(W. tz.) Az uj-aradi mai hetivásáron gyengébb volt a behozatal a múlt hetinél. — Buzából mintegy 2000—2500 mmásza került piacra, mely a fogyasztók és üzérkedés lanya hangulata daczára gyorsan kelt el aránytalanul magas árák mellett. Minőség szerint 11 frt—12 frt 30 kr-ával fizették mmászaját. Rozsból alig 600 mmásza hozott be, s adatott el 8 frt 50—60 kr-ával. —

Arpa és zab kevés jött be alig említést érdemlő tételekben.

Budapesti gabnatőzsde, szept. 6. Tizezer m. forgalom mellett buza tavaszra 5. ózre 7. zab tavaszra 5. ózre 8 krral lanyhultak, tengeri és repce változatlanul maradtak. Kötött: Buza tavaszra 13.22, zárul 13.10—13.25. Buza ózre 12.6, zárul 12.60—12.65. Búnsági tengeri 1882. máj. jun. 7.70, zárul 7.70—7.72. Zab tavaszra 8.37, zárul 8.35—8.40. Káposztarepce aug.—szept.-re 13.5/8—13.6/8.

Budapesti terményüzlet.

— Szept. 6. —

(Lloyd-távirat.) Az üzlet változatlan. Buza 5 ózre 12 frt 70—75 kr, tavaszra 13 frt 20—25 kr, uj kukorica 7 frt 70—75 kron kelt.

Hivatalos árfolyam

a budapesti áru- és értéktőzsdén

1881. évi szeptember hó 6-án.

Magyar aranyjárdék	117.60
Magyar vasúti kölcsön	133.
Magyar keleti vasúti államköt., I. kibocsátás	90.25
Magyar keleti vasúti államköt., II. kibocsátás	108.75
Magyar keleti vasúti államköt., III. kibocsátás	96.25
Magyar földterhermentesítési kötvény	97.50
Magyar földterhermentesítési kötvény záradékkal	97.
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	97.25
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény zárad.	97.25
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	97.
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	—
Magyar szállóüzemválsági kötvény	93.75
Magyar nyereség-sorsjegy-kölcsön	123.50

Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	112.75
Oszták járadék papírban	76.60
Oszták járadék ezüsterben	77.40
Oszták járadék aranyban	93.50
1860-iki oszták allamsorsjegy	181.—
Oszták-magyar bankrészevény	830.—
Magyar hitelbank-részevény	344.
Oszták-hitelintézeti részevény	851.70
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.59
20 frankos arany (Napoleon d'or)	9.36
Német birodalmi márka	57.50
London (8 havi váltókért)	117.95
Magyar papír-járadék	88.85

Vízállás szept. 6-án.

Hol?	0 fölött méter	0 alatt méter	Időjárás.
Aradon	—	— 28	szép
Budapest	2 93	—	—
Pozsonyban	2 81	—	—
M.-Szigeten	0 82	—	—
Szatmáron	0 50	—	—
Tokajban	0 90	—	—
Szolnokon	1 40	—	—
Szegeden	2 31	—	—
Beckereken	—	—	—
Eszéken	2 26	—	—
Sziszeken	0 26	—	—
Komáromban	2 92	—	—
Zimonyban	—	—	—
Ó-Orsován	1 96	—	—
Barcsan	—	—	—
B.-Gyula	—	—	—
Temesvárr	0 50	—	—

Felelős szerkesztő: Tiszti Lajos.

Első üzlet azonnali fizetés mellett!

Meglepő olesón jó árút vásárolni csak ott lehet, a hol készpénzzel történik a fizetés. Ezen eszme által vezéreltetve elhatározásunkhoz képest üzletünket egy csak készpénz fizetés mellett működő üzletté alakítottuk át, miáltal alkalmat akarunk nyújtani a t. közönségnek, miszerint szükségletei bevásárlásánál tetemes megtakarítást eszközölhessen; megjegyezvén, hogy mi oly áron adunk el, mint concurrensaink bevásárolnak.

Felkérjük ennelfogva az igen tisztelt közönséget, az épen most érkezett

Őszi és téli czikkekéből

egy próba rendelés tételére, s meggyőződést fog szerezni az árúk kitűnő minőségéről s feltűnő olesóságáról.

Tájékoztatásul közlünk itt egy rövid kivonatot az újonnan érkezett árukról:

Vászon-áru főosztály:

Hönig Antal és fia

cs. k. szab. és több éremmel kitüntetett

morva-schönbergi vászon- és asztalnemű-gyárának kizárólagos fő-képviselősege.

Szerződésünk alapján kötelezettségünk van a fenti gyárossal gyártmányait az általa meghatározott

eredeti gyári áron

árulni, e szerint áruink 20% (százalékkal) olcsóbbak, mint bárhol másutt.

Ajánljuk újonnan érkezett

rumburgi-, kreasz-, ágylepedő-, hollandi-, irlandi- és sileziai-
VÁSZNAINKAT.

Asztalnemű készletek 6, 12, 18, 24 és 36 személyre.
Abroszok, asztalkendők, törülközők, kávé-terítékek új kivitelen.
Konyha- és pohár-törülők.
Rumburgi-vászon- és battist-zsebkendők, fehér és színes.
Kanavász csínvat és nanking.
Chiffon és calico, legjobb minőségben.
Domestique ing-béléseknek.
Zsinóros piqué és színes velez, minden árban.

Selyem-áru osztály:

Surah minden színben, métere frt 1.35, 1.50, 2.—
Ombré-plush nagyszerű kivitelen, métere frt 2.50, 3.25, 3.50.
Bársonyok színes, métere frt —.90, 1.20, 1.40.
Velour-disz, métere frt 3.—, 3.50, 4.—
Drap-Merveille, métere frt 1.40, 1.80, 2.25.
Atlasz gyönyörű színekben, métere frt —.90, 1.10, 1.30.
Ombré-brocát, métere frt 1.25, 1.75, 2.25.
Rahdamé, métere frt 1.60, 1.90, 2.70.
Faille fekete, métere frt 1.40, 1.70, 2.—
Merveille fekete, métere 2.—, 2.50, 3.—
Moiré-selyem, métere frt 1.50, 2.25, 4.—
Atlasz fekete, métere 75, 90 kr, 1 frt 80 krig.
Atlasz színes, 78 cm. széles, métere frt 3.40, 3.75, 4.10.
Brocát virágos, métere frt —.90, 1.25, 2.50 krig.
Poul-de sole színes, métere frt 1.30, 1.40, 1.50.

Alkalmi vétel:

szürke- és színes-, csíkos- és koczkázott mosó selymek, 75 kr., 95 kr., 1 forint 25 kr., 1 forint 50 kr. méterenként.

Selyem, bársony és plush szallagok minden faj és árban.

Divat-áru osztály:

Készpénzzel, nagy mennyiségben történő bevásárlásaink folytán a következő felette olesó czikkeket különös figyelembe ajánljuk.

Őszi és téli ruhakelmék, métere 22, 25, 30, 35 kr.
Kadla minden új színben, métere 40, 45, 50, 55 kr.
Toledo cheviot szövét, métere 60, 65, 70, 75 kr.
Angol plaid szövét, métere 40, 50, 60, 80 kr.
Foulé kasmyr szövét dupla széles, métere 80, 90 kr, 1 frt, 1.10 kr.
Francia kelmék, métere 75 kr, 1 frt, 1.50, 3.50.
Terno, alaplín, cachemir, métere 58, 76, 98 kr, 1.05, 1.25, 2.50, 2.90 kr.
Flanell (wattmoul) dupla széles, métere 88, 90, 95 kr, 1 frt, 1.40.
Cheviot-posztó dupla széles, métere frt 1.20, 1.40, 1.50.
Posztó eső-küpenyeknek, frt 1.6, 1.80, 2.—, 2.50 kr. méterenként.
Némez 3/4 szélességben, méterenként frt 1.40, 1.60, 1.80.

Berlini kendők, pipere czikkek, gombok, csipkék, szallagok, ruche, rojtok, díszek, organtin, satin, bélések-árak, halessont, varró-selyem és ezérna, pamutok és minden hozzávalók gyári áron.

Az árak tájékozás végett kirakatalnkban minden czik-
ken megtekinthetők.

Mintákat ingyen és bérmentve.

Megrendelések csak utánvétel mellett eszközölhetnek.

ALAPITTATOTT
1870-ben.

WABOWSKY és ILLMANN,

vászon-, fehérnemű-, selyem-, divat-, szőnyeg- s rövid-árúk nagy raktára ARADON.

ALAPITTATOTT
1870-ben.

Dr. ADLER LIPOT,
köz- és váltó-ügyvéd,
678—3—3
ügyvédi irodáját

Aradon, főter 3. sz. a. I. emelet, (Neuman-féle ház) megnyitotta.

Hirdetmény.

Arad belváros Bem-utca 1-ső számú 5 lakszoba, alsó pince lakás — nagy borpince és szép gyümölcsös kertből álló ingatlanok kedvező feltételek mellett eladó, — vagy f. évi november hó 1-jétől haszonbérbe adandók.

Ertekezhetni lehet Aradváros Orezi-utca 2-ik számú ház tulajdonosánál.
662—4—5

Ágrís község előljáróságától.

688—1—3

Hirdetmény.

A tek. pankotai m. kir. kataszteri becső biztosságnak folyó évi augusztus 31-én 115. sz. a. kelt értesítése folytán az 1875. évi VII-ik t. cz. 39. és 57. §§-ai szerint Ágrís községében a földreszleteknek osztályba sorozása e f. 1881. évi szeptember hó 9-én fog megkezdetni. Mi is ezennel tudomásul hozatik, hogy minden érdekelt birtokos jelen lehessen, vagy magát képviseltesse.

Kelt Ágrison, 1881. szeptember 2.

Ágrís község előljárósága.

3874/1881 sz.

690—1—3

Haszonbérbeadási hirdetés.

Az alólírt m. kir. jószágigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy f. évi október 1-jén s szükség esetén következő napjain a lippai k. urad. ispánsági irodában a lippai k. uradalomhoz tartozó több mezőgazdasági földek, italmérési, halászati és vadászati jogok haszonbérbeadása iránt, melyek jegyzéke és feltételei a nevezett ispánsági irodában megtekinthetők — nyilvános árverés fog tartatni — melyhez a bérleti szándékozók ezennel meghivatnak.

Pécskán, 1881. augusztus 31.

M. kir. jószágigazgatóság.

(Utánnyomat nem díjaztatik)

Ad 1564/1881 sz.

Ternovai járási szolgabíróaságtól.

Árverési hirdetmény.

Melynélfogva alólírt járási szolgabíróaság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Orbán László tanczi birtokost f. év II-ik évnegyedéig terhelő 991 frt 75 kr. kir. egyenes adótartozás s járulékaiknak biztosítása tekintetéből f. évi július hó 6-án lefoglalt s örökökből álló ingóságok f. évi szeptember hó 23-án d. e. 9 órákor végrehajtatás szenedvett tanczi lakásán, s f. évi október hó 8-án d. e. 8 órákor a pankotai hetipiacon, az első árverésen becsáron, a második árverésen becsáron alól a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Ternova, 1881. szeptember 2.

KISS LAJOS,

t. szolgabíró.

688/1881 gazd.

692—1—3

Arlejtési hirdetmény.

A város részére a jövő évben szükséges bognár munkák elkészítésének elvállalása iránt f. évi szeptember hó 13-án d. e. 10 órákor a gazdasági-szék által szóbe i árverés fog tartatni, mely alkalommal az árlejtésben résztvenni kívánók által bánompénzül 20 frt lesz leteendő. A szóbeli árlejtés előtt beadott és a meghatározott bánompénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatok, csak azon esetben fognak figyelembe vétetni, ha vállalkozni kívánó által kijelentetik, hogy a feltételeket ismeri és azokat elfogadja. A feltételek, ugy az árjegyzék, melynek alapján az árlejtés megtartatni fog — előzőleg is a gazdasági-szék elnökénél megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági-székének 1881. augusztus 30-án tartott üléséből.

Kiadta:

VARJASSY LAJOS,
aljegyző.

687/1881 gazd.

691—1—3

Arlejtési hirdetmény.

A városi szegényekházában elhelyezett, ugy a rendőrség által időnkint letartóztatott egyének részére a jövő évben szükséges kenyér szállításának elvállalása iránt 1881. évi szeptember hó 13-án d. e. 10 órákor a gazdasági-szék által árlejtés fog tartatni. Kikáltsási-ár egy 56 dekagramm súlyu 8-as sz. lisztből készített kenyérré nézve 7 kr., egy 56 dekagramm súlyu 9-es sz. lisztből készített kenyérré nézve 5 1/2 kr. Bánompénzül leteendő 70 frt.

A szóbeli árlejtés megkezdése előtt beadott és a szükséges bánompénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatok csak az esetben fognak figyelembe vétetni, ha vállalkozni kívánó által kijelentetik, hogy a feltételeket ismeri és azokat elfogadja. A feltételek előzőleg is a gazdasági-szék elnökénél megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági-székének 1881. augusztus 30-án tartott üléséből.

Kiadta:

VARJASSY LAJOS,
aljegyző.